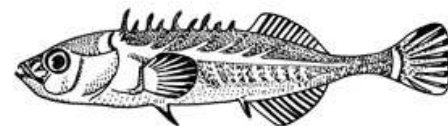

Lilianna Graczyk, Jan Mazurkiewicz, Róża Kruszyna,
Wojciech Andrzejewski, Janusz Golski

WYSTĘPOWANIE I STAN POPULACJI CIERNICZKA *PUNGITIUS PUNGITIUS*, LINNAEUS 1758 W WYBRANYCH CIEKACH ŚRODKOWO-ZACHODNIEJ POLSKI

Distribution and status of the ninespine stickleback *Pungitius pungitius*, Linnaeus 1758 in selected watercourses in mid-western Poland

ABSTRAKT: Celem pracy jest przedstawienie rozmieszczenia cierniczka *Pungitius pungitius* L. na terenie środkowo-zachodniej Polski w oparciu o wyniki ichtiofaunistycznych prac inwentaryzacyjnych przeprowadzonych w latach 2009-2012 na dziesięciu ciekach w dolnej części zlewni Warty. Najwyższą wartość wskaźnika dominacji (D%) gatunek ten osiągnął w Rudce i Rudziance. Z kolei maksymalne wartości udziału wagowego (W%) dotyczyły Krzemiennej i Rudzianki.

SŁOWA KLUCZOWE: cierniczek, *Pungitius pungitius*, rozsiedlenie, stan populacji, środkowo-zachodnia Polska.

ABSTRACT: The aim of the study is to present the distribution of ninespine stickleback in mid-western part of Poland, based on the results of ichthyofaunistic inventory works. The study was conducted in 2009-2012 on ten rivers and streams belonging to the catchment of the following rivers: Warta, Obra and Wełna. The highest value of dominance index (D%) was observed on the stream Rudka and Rudzianka. In the case of weight index (W%), the maximum value concerned the Krzemienna and the Rudzianka stream.

KEYWORDS: condition of population, mid-western Poland, ninespine stickleback, *Pungitius pungitius*.

Wprowadzenie

Cierniczek *Pungitius pungitius* L. jest niewielką rybą, występującą w strefie przybrzeżnej wód morskich, a jeśli chodzi o wody słodkowodne Polski – przede wszystkim w ciekach, rzadziej w jeziorach, drobnych zbiornikach i stawach (ryc. 1).

Całkowita długość jego ciała mieści się w zakresie od 4 do 6 cm, a cechą charakterystyczną są kolce umieszczone na grzbiecie ryby, których z reguły jest 9 (fot. 1) oraz para kolców brzusznych, położonych na pasie miednicowym (Brylińska 2000). Wszystkie te kolce stanowią element obronny przeciw atakowi ze strony drapieżnika (Hoogland et al. 1957). Ubarwienie cierniczka jest oliwko-